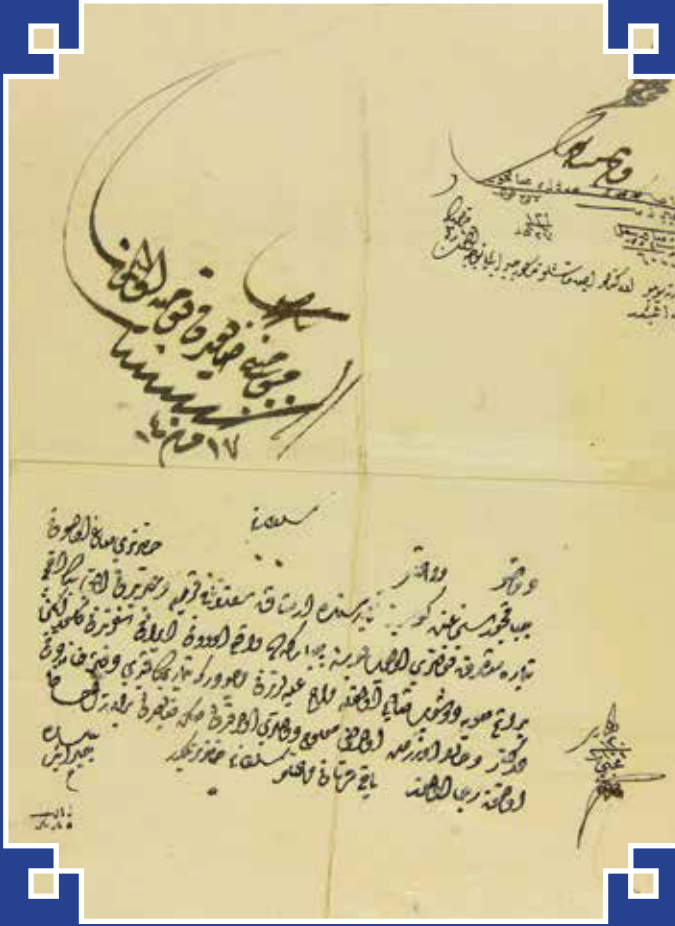

BİNGÖL ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

THE JOURNAL OF BINGOL STUDIES

BİNGÖL ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
THE JOURNAL OF BINGOL STUDIES

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Yıl / Year: 3 Cilt / Volume: 3 Sayı / Issue: 2
Ocak / January 2017

BİNGÖL ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
THE JOURNAL OF BINGOL STUDIES

Yıl / Year: 3 Cilt / Volume: 3 Sayı / Issue: 2
Ocak / January 2017

Onursal Editör / Honorary Editor
Prof.Dr. İbrahim ÇAPAK

Editör / Editor
Prof.Dr. Orhan BAŞARAN

Editör Yrd. / Co-Editor
Prof.Dr. Abdulkaki ÇETİN – Yrd.Doç.Dr. Ömer TOKUŞ – Yrd.Doç.Dr. İsmail NARİN

Sayı Editörü / Editor of Issue
Yrd.Doç.Dr. Ömer TOKUŞ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Responsible Editor
Müslim AYYILDIZ

Tanıtım ve Halkla İlişkiler Müdürü / Advertising and Public Relations Manager
M. Emin YETİŞİR

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof.Dr. Abdullah BAYRAM (Nişantaşı Ünv.), Prof.Dr. Hüseyin Hüsnü GÜNDÜZ (İstanbul Yeni Yüzyıl Ünv.),
Prof.Dr. İbrahim ÇAPAK (İstanbul Ünv./ Bingöl Ünv.), Prof.Dr. Mehmet BARCA (Ankara Sosyal Bilimler Ünv.),
Prof.Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ (İstanbul Ünv.),
Doç.Dr. Abdulmuttalip ARPA (İstanbul Sabahattin Zaim Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Abdulkhakim BEKİ (İstanbul Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Bilal BAĞIŞ (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. İsmail NARİN (Bingöl Ünv.),
Dr. Adil BOR (DİB Haseki Eğitim Merkezi).

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof.Dr. Abdulkaki ÇETİN (Bingöl Ünv.), Prof.Dr. Abdullah ÇELİK (Harran Ünv.),
Prof.Dr. Abdullah DİKEN (Konya Necmettin Erbakan Ünv.), Prof.Dr. Ahmet GÜRBÜZ (Bingöl Ünv.),
Prof.Dr. Cemalettin ERDEMCİ (Siirt Ünv.), Prof.Dr. Eşref TAŞ (Siirt Ünv.),
Prof.Dr. Gıyasettin ARSLAN (Fırat Ünv.), Prof.Dr. H. İbrahim BULUT (İstanbul Ünv.),
Prof.Dr. Hikmet TAN (Bingöl Ünv.), Prof.Dr. Hüseyin HANSU (İstanbul Ünv.),
Prof.Dr. İbrahim ÇAPAK (İstanbul Ünv./ Bingöl Ünv.), Prof.Dr. Mehmet BARCA (Ankara Sosyal Bilimler Ünv.),
Prof.Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ (İstanbul Ünv.), Prof.Dr. Muhsin HALİS (Sakarya Ünv.),
Prof.Dr. Nazım HASIRCI (Dicle Ünv.), Prof.Dr. Orhan BAŞARAN (Bingöl Ünv.),
Prof.Dr. Ramazan SOLMAZ (Bingöl Ünv.), Prof.Dr. Sahip BEROJE (Van Yüzüncü Yıl Ünv.),
Prof.Dr. Yılmaz BİNGÖL (Yıldırım Beyazıt Ünv.), Doç.Dr. Abdulkhakim KOÇIN (TBMM),
Doç.Dr. Abdullah TAŞKESEN (Sakarya Ünv./ Bingöl Ünv.), Doç.Dr. Abdunasır SÜT (Bingöl Ünv.),
Doç.Dr. Enver ARPA (Ankara Sosyal Bilimler Ünv.), Doç.Dr. Metin YİĞİT (Dicle Ünv.),
Doç.Dr. Mustafa KIRKIZ (Bingöl Ünv.), Doç.Dr. Nusrettin BOLELLİ (Bingöl Ünv.),
Doç.Dr. Vehbi TÜREL (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Ahmet KAYINTU (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Bilal BAĞIŞ (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. İsmail NARİN (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Muhittin ÖZDEMİR (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Ömer TOKUŞ (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Sezay KÜÇÜK (Sakarya Ünv.), Abdullah DEMİR (BOA).

Sayı Hakemleri / Referee Board of This Issue

Prof.Dr. Yüksel ARSLANTAŞ (Fırat Ünv.), Doç.Dr. Adem BAYAR (Amasya Ünv.),
Doç.Dr. Cihat YAŞAROĞLU (Bingöl Ünv.), Doç.Dr. Hamza ALTIN (Bingöl Ünv.),
Doç.Dr. Mehmet Ali YILDIRIM (Kilis 7 Aralık Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Abdülaziz KARDAS (Van Yüzüncü Yıl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Ahmet GÖKÇEN (Muş Alparslan Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Bedreddin BASUGUY (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Ebru ÇOBAN (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Erkan AVŞAR (Van Yüzüncü Yıl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Mehmet Emin BARS (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Mehmet KAYA (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Mustafa GÜNERİGÖK (Muş Alparslan Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Naim DÖNER (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Nevzat KELEŞ (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Sırrı TİRYAKİ (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Yusuf AYDOĞDU (Bingöl Ünv.).

Bingöl Araştırmaları Dergisi, yılda iki sayı olarak yayımlanan ulusal hakemli bir dergidir. Yazıların bilimsel ve hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir. Yayımlanan yazıların bütün yayın hakları yayıncı kuruluşa ait olup, izinsiz, kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz ve elektronik ortama aktarılamaz.

Bu dergi, Bingöl Üniversitesi Bingöl Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin ilmi katkısı ve Bingöl Belediye Başkanlığı'nın desteğiyle yayımlanmaktadır.

ISSN: 1309-369X

Dizgi ve İçdüzen: Ankara Dizgi Evi

Baskı: TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi

Birinci Basım: Aralık 2017

Derginin Yönetim Yeri

İstiklal Mah. Mithat Paşa Cad. Ağaoglu Pasajı No:9 Kat 1/4 Ümraniye/İstanbul

e-posta: bingoldergisi@hotmail.com

İÇİNDEKİLER

TAKDİM /Yücel BARAKAZI	5
EDİTÖRDEN /Orhan BAŞARAN	7
SAYI EDİTÖRÜNDEN /Ömer Tokuş	9
Serkan ERDOĞAN	
ÇİVİ YAZILI KAYNAKLARA GÖRE ZUHMA – SUHME – SUHNE/İ	11
Ferhat APUHAN	
KIBRIS MESELESİ VE BİNGÖLLÜ KIBRIS GAZİLERİ'NİN NAZARIYLA 1974 KIBRIS BARIŞ HAREKÂTI -II-	23
Nebi BUTASIM	
BİNGÖL SOLHAN İLÇESİ BOZKANAT KÖYÜ'NDE BULUNAN TARİHİ KUR'AN-I KERİM YAZMASI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	53
Yılmaz IRMAK	
BİNGÖL'DE NAZAR İNANCI VE UYGULAMALARI	65
Erol YILMAZ	
TARİHSEL SÜREÇTE BİNGÖL YEREL BASINI VE İŞLENEN BENZER PROBLEMLERE DAİR BAZI TESPİTLER (1983-2016)	79
Ebru ÇOBAN	
YEREL BASINA GÖRE 1960-1985 YILLARI ARASINDA BİNGÖL'DE YEREL SEÇİMLER	97
Besime BİLMEZ-Suna TARKOÇİN	
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN DEĞERLER EĞİTİMİNE YÖNELİK ALGILARININ İNCELENMESİ (BİNGÖL İLİ ÖRNEĞİ)	113

TARİHSEL SÜREÇTE BİNGÖL YEREL BASINI VE İŞLENEN BENZER PROBLEMLERE DAİR BAZI TESPİTLER (1983-2016)

Erol YILMAZ*

Özet

Bingöl'de yarım asrı aşan bir süredir faal olan gazeteler, tarihe ışık tutacak birçok bilgiyi de muhteviyatında barındırmaktadır. Nitekim, yıllar öncesine ait gazete sayılarında dile getirilen kentin sorunlarına dair haberler, günümüzdeki gazetelerde de neredeyse aynı başlık ve içerikleriyle dikkat çekmektedir. Yerel basına konu olan, kentteki sorun ve talepleri içeren haberler, günümüzde de benzer şekilde gazete sayfalarındaki yer almaya devam etmektedir.

Bingöl basınında 1983 yılından bu yana yayınlanan haberler arasında; hastane yapımının geciktiği, doktor atamalarındaki sıkıntılar, şehirdeki başıboş hayvan sorunu, çevre kirliliği, otopark sıkıntısı, kaldırımlarda yayaların geçişini engelleyen sandalyelerden duyulan rahatsızlıklar ve hatta Bingölspor'un maddi sıkıntıları gibi konuların işlendiği haberler, yıllar geçmesine rağmen yakın tarihli gazete sayfalarındaki yerlerini muhafaza etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bingöl, Gazete, Basın, Haber, Sorun.

BINGOL LOCAL PRESS IN THE HISTORICAL PROCESS AND SOME OBSERVATIONS RELATED TO THE PROCESSED SIMILAR PROBLEMS (1983-2016)

Abstract

The newspapers, which are active in Bingöl more than half a century, contain a lot of information that will illuminate the history. As a matter of fact, the news about the problems of the city, which was expressed in the newspapers of the previous years, is attracting attention with the nearly same titles and contents in today's newspapers. The local news which includes issues and demands in the city, continues to take place in newspaper pages in a similar way today.

Among the news published since 1983 in Bingöl press; news about the delayed construction of the hospital, problems with doctor appointments, stray animal problems in the city, environmental pollution, parking problems, inconveniences of chairs blocking the passage of pedestrians on the pavements and even the financial troubles of Bingölspor have kept their places in recent newspaper pages.

Key words: Bingöl, Newspaper, Press, News, Problem.

* Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi.

Giriş

Halkın adeta gözü ve kulağı vazifesini üstlenen gazeteler, sorun ve talepleri gözler önüne seren en etkili iletişim araçlarıdır. Bingöl'de de halkın bu taleplerini içeren haberlerin geçmişte olduğu gibi günümüzde de benzerlik göstermesi, hatta aynı başlık ve içerikle halen güncelliğini koruması dikkat çekmektedir. Uzun yıllar geçmesine rağmen yerel basında sanki aynı dönemde neşredilmiş haberler hissi uyandıran ve yer yer birbiriyle örtüşen ifadeleriyle ön plâna çıkan bu haberler, halbuki 30 yılı bulan zaman aralıklarıyla, irdelenen sorunları aynı kalmışçasına gösteren birer tarihi belge niteliği taşımaktadır. Bu çalışmada, Bingöl basınında 1983-2016 yılları arasında yayınlanan benzer başlık ve içeriğe sahip haberlerden bir kısmı ele alınmaktadır.

Basının ve gazeteciliğin kısa bir geçmişine bakılacak olursa haber alma ve haber verme işi, ilkçağlardan itibaren süregelmiştir. Mısır, Sümer ve Yunan uygarlıklarında günlük olaylar, tabletlere işlendiği gibi tellallar aracılığıyla da topluma duyurulurdu.¹ Habercilik, ilkçağlardan itibaren insanoğlunda merak uyandırmıştır. Zira, Babil'de toplumu alakadar eden hadiseler günlük olarak "*duvar gazetesi*" şeklinde şehirlerin işlek yerlerine asılmıştır.² Gutenberg, XV. yüzyıl ortalarında modern baskı sisteminin temellerini atmıştır.³ Osmanlı'daki ilk basımevi ise, 1493'de İspanya'dan göç eden Museviler tarafından İstanbul'da kurulurken, bunu 1567'de Ermenilerin, 1627'de ise Rumların kurduğu basımevleri takip etmiştir. 1727'de ise ilk Türk basımevini, İbrahim Müteferrika ve Sait Çelebi kurmuştur.⁴ İbrahim Müteferrika ile matbaanın benimsendiği Osmanlı'da, ilk etapta dini kitaplar basılmaz ancak sonraki dönemlerde dini içerikli eserler basılır.⁵ Öte yandan Napolyon Bonapart'ın 1798'deki seferi öncesinde de Mısır'da tellallar ya da müezzinler vasıtasıyla haberler halka bildirilmiştir.⁶

Osmanlı döneminde sarayın resmi duyuru organı olarak Sultan II. Mahmud'un kurumlararası iletişimi sağlamak için 1831'de kurduğu resmi gazete olan "*Takvim-i Vekayi*", Türkiye'de basın tarihi açısından bir dönüm noktasıdır.⁷ Takvim-i Vekayi'nin resmi kısmı, devletin işlerini; gayri resmi kısmı ise duyulan haberler, sanayi ve ticarete dair haberleri kapsamaktadır.⁸ 1865-1877 yılları arasında Rusçuk'ta yayımlanan "*Tuna Gazetesi*" de İstanbul dı-

1 Hamza Altın, *II. Meşrutiyet Devri Osmanlı Mizah Basını*, Ankara 2014, s. 13-14.

2 Erdoğan Tokmakçioğlu, *Türk Basın Tarihi*, Ankara 2011, s. 39.

3 Hüseyin Gazi Topdemir, *İbrahim Müteferrika ve Türk Matbaacılığı*, Ankara 2002, s. 17.

4 Tokmakçioğlu, s. 37-38.

5 Orlin Sabev, *İbrahim Müteferrika ya da İlk Osmanlı Matbaa Serüveni*, İstanbul 2006, s. 323.

6 Zeki Tez, *Kağıdın ve Matbaanın Kültürel Tarihi*, İstanbul 2007, s. 288.

7 Halûk Besen, *Türkiye'de Gazetecilik, Gazeteler, Gazeteciler*, İstanbul 1997, s. 14-15.

8 Enver Behnan Şapoşo, *Türk Gazetecilik Tarihi ve Her Yönü İle Basın*, Ankara 1971, s. 104.

şındaki Türkçe basılan ilk yerel gazetedir. Anadolu'da ise Erzurum'da 1866-1929 yılları arasında çıkarılan “*Envar-ı Şarkiye*” ve Diyarbakır'da yayımlanan “*Diyarbakır Gazetesi*” ilk yerel basın örnekleridir.⁹ Türk basını; 1908-1909 dönemi ile 1923 Cumhuriyet'in ilanı-4 Mart 1925 Tahrir-i Sükûn Kanunu ilânına kadar dönem olmak üzere iki geniş hürriyet devri yaşamıştır, sonrasında ise Atatürk inkılablarının yaygınlaşmasına yönelik çabalar ile tek taraflı fikir gazeteciliğine yönelmiştir.¹⁰

1. Bingöl'de Yerel Basın

1936 yılında vilayet olan Bingöl'de ise 1948 yılında Bingöl Gazetesi'nin¹¹ kurulması ile başlayan basın serüveni, günümüze dek yayın hayatını sürdüren gazetelerle devam etmektedir. 1973 yılında yayımlanan Cumhuriyet Basın Tarihi adlı eserin Türk ve Azınlık Gazeteleri ile ilgili kronolojik katalog bölümünde, 1831-1961 yılları arasında yayımlanmış gazetelerden biri de 1949 yılı bölümünde belirtilen Bingöl Gazetesi'dir. 1970'li yıllar itibariyle yine illere göre alfabetik olarak sıralanmış gazeteler arasında da Bingöl'de yayımlanan Bingöl, Hakses, İkbâl ve Kiğının Sesi gazeteleri yer almaktadır.¹²

Gazeteler, toplumun adeta gözü-kulağı vazifesini görürken; gazeteler vasıtasıyla birçok konudan haberdar olunmaktadır. Gazeteden uzak bir toplum ise olaylardan haberdar değildir. Özellikle gelişmiş toplumlar, gazeteyle hak ettiği değeri vermektedir. Gazeteler, toplumu haberdar ederken; basın, “*üçüncü güç*” olarak da gösterilmektedir. Hammaddesini toplumdan alan gazeteler, yine topluma dayanmaktadır. Gazetelerin gelişmesi de demokratik sistemlerle sağlanmaktadır.¹³ Tarafsız bir şekilde olması gereken gazetelerin, toplumun çıkarlarını korumanın yanı sıra çevresine de öncülük etmesi gerekmektedir.¹⁴

Toplumun gözü-kulağı olma vazifesini yerine getirmekte önemli bir konumda olan Bingöl'deki yerel basının ele aldığı hususların daha çok kentlin sorunları ve çözüm önerilerine dönük olduğu haberlerin içeriğinden yola çıkılarak da değerlendirilebilir. Haber konularının yıllar geçmesine rağmen

9 Tokmakçioğlu, s. 236.

10 Şapolyo, s. 220.

11 *Bingöl Gazetesi*, 1948 yılında Hacı Bayram Özpazarbaşı tarafından kurulan Bingöl'ün ilk yerel gazetesidir. 1967 yılından itibaren Emin Mollaoğlu tarafından yayımlanmaya başlamış ve günümüzde yayını sürdürmektedir bkz. Erol Yılmaz, *Bingöl Basın Tarihi (1948-2017)*, Bingöl Üniversitesi Tarih Bölümü Lisans Tezi, Bingöl 2017, s. 17, 37; *Bingöl Gazetesi*, Sayı: 839, 26 Kasım 1955 Cumartesi, s. 1.

12 Fuat Süreyya Oral, *Cumhuriyet Basın Tarihi 1923-1973*, Ankara 1973, s. 258-500.

13 Şapolyo, s. 5.

14 John Hohenberg, *Gazetecilik Mesleği*, çev. Filiz Ofluoğlu, İstanbul 1963, s. 331.

benzer başlıklar altında olması ve genel olarak aynı sorunların ele alınması dikkat çekmektedir.

Öte yandan tarihin eski devirlerinde duvarlara haberlerin asılarak duyurulması uygulaması, Bingöl'de de uzun yıllardan bu yana adeta geleneksel bir şekilde sürdürülmektedir. Kentte günlük olarak yayınlanan 9 gazete de, çarşı merkezinde Sanat Sokak'ta kurulu panolarda asılmak suretiyle okurlarıyla buluşmaktadır.

2. Bingöl Yerel Basında Tespit Edilen Benzer Sorunlar

1983 yılından 2016 yılına kadar Bingöl yerel basınında gazetelerde yer alan bazı haberler, gerek başlık gerekse içerik olsun, yıllar geçmesine rağmen benzerlikleriyle dikkat çekmektedir. Bu dönemde birbirleriyle neredeyse örtüşen haberlerin konularını şöyle sıralayabiliriz: Devlet Hastanesi binası yapımının gecikmesi, doktor yetersizliği, ana caddede satılık araçların teşhir edilmesinden dolayı trafikte yaşanan sıkıntılar, çevre kirliliği, başıboş hayvan sorunu, kaldırım işgalleri sorunu ve Bingölspor'un maddi bakımdan yaşadığı problemler.

1996 yılına ait "*Devlet Hastanesi bitmeyen masa!*" başlıklı haberde, dönemin yeni hastane binasının yapım işinin tamamlanmamasından duyulan endişe ve tamamlanması yönündeki beklentiler işlenmektedir. 2016 yılında yayımlanan haber "*Bitmeyen hastaneye tepki*" başlığıyla verilirken, yine aynı yıl içinde bir başka haber ise "*Hastane için imza kampanyası*" başlığı altındaki benzer içerikleriyle yayımlanmaktadır. Haberlerde farklı dönemlerdeki hastane binaları konu edilse de, hastane yapımının tamamlanmamasından kaynaklanan sorunlar ele alınmaktadır.

1993 yılında kentteki doktor yetersizliğine değinen "*Bingöl'e tek cerrah yeterli gelmiyor*" haberi, yıllar geçmesine rağmen aynı sorunun mevzubahis olduğu 2014 yılında "*Doktor yetersizliği mağdur ediyor*" başlığıyla gazete sayfalarında yerini almaktadır.

1998'de yayımlanan gazetede "*Ana caddeyi oto teşhir reyonu olarak kullanıyorlar*" başlıklı haber, 2016 yılında "*Oto galeri olarak kullanıyorlar*" başlığı altındaki haberle neredeyse çatı altında toplanmaktadır.

"*Bingöl'de çevre kirliliğine dikkat edilmiyor*" başlığıyla 1993 yılında yayımlanan haberde vatandaşların çevre temizliğini önemsemediği, 2016 yılında "*Moloz ve çöpler mahalleye dökülüyor*" başlıklı haberde ise yetkililerin üzerine düşeni yapmadığı belirtilirken ana tema olan çevre temizliği hususu iki haberde de ortak paydadır.

1983 tarihli bir gazetede yayımlanan “Başiboş gezen hayvanlar konusunda bir çözüm getirilemedi” başlıklı haber, 1996 tarihli gazetede “Şehiriçindeki başiboş hayvanlar bıktırdı” başlığıyla, 2015 yılında ise “Başiboş hayvanlar tehlike saçıyor” başlığı altında neredeyse aynı içerik şeklinde basına konu olmaktadır. 30 yılı geçen süre zarfında basında yer bulan bu haberlerde, gerek başlık gerekse içerik bakımından olsun başiboş hayvanların çevreye verdiği rahatsızlığa ve buna karşı bir önlem alınmamasına vurgu yapılmaktadır.

Kaldırım işgalini konu alan “Sandalyasını kapan yol ortasında oturuyor” başlıklı haber, 1987 yılında basına konu olurken; 2014 yılına ait bir başka haberde ise aynı sorun “Kaldırımlarda yaya yolu yok” başlığı altında yayımlanmaktadır. Her iki haber de, geçen zamana rağmen sorunun güncelliğini koruduğuna işaret etmektedir.

Bozuk yollarla ilgili işlenen haberlerden birkaç örnek ise şöyle: 1983 yılında “Bingöl şehiriçi yollarında çukur sayısı artıyor”, 1993 yılında “Asfalt çukurları onarımında gelişme yok”, 2013 yılında “Yollar çukur tarlası”. Başlıklarında olduğu gibi yollardaki çukurlardan dolayı duyulan rahatsızlığın dillendirildiği haberlerin içerikleri de birbirine benzemektedir.

1993 yılında Bingölspor ile ilgili basında yer alan “Birlikspor’a çözüm arayış” başlıklı haber ile 2013 yılında “B. Bingölspor kongreye gidiyor” başlıklı haberin içeriklerinde de kulübün yaşadığı maddi problemlere vurgu yapılmaktadır.

2.1. Devlet Hastanesi İle İlgili Haberler

2.1.1. “Yeni Devlet Hastanesi bitmeyen masal” (1996)

Yaklaşık 20 yıl öncesine ait Bingöl Gazetesi’ndeki “Yeni Devlet Hastanesi bitmeyen masal...” başlıklı haber, basında sıkça yer alan konular arasında bulunmaktadır. 1996 yılında yayımlanan haberde “İlimizde inşaatı devam eden 200 yataklı yeni Devlet Hastanesi’nin bu yıl bitirilmeyeceği endişesi var. Müteahhit firma bitirmek istiyor. Ancak para sorunu var. Yeni hastanenin bitirilmesi için 35 milyar liraya ihtiyaç olduğu söyleniyor. Devlet, Bingöllülerden bu parayı esirgememesini isteyen halkımız bu hastanenin bu yıl bitirilmesini arzuluyor. Devlet Hastanesi Baştabibi Opr. Dr. Adil Gürtuğ ve Hastahane Müdürü Mustafa Bozgan hafta başında Ankara’ya giderek yeni hastahane için satın alınacak malzeme ve cihaz temini için çaba gösterecekler. Bu konuda milletvekillerimizin de çaba harcaması isteniyor. Sağlık Bakanlığı, Bingöl iline bu konuda daha yakın bir ilgi içinde bulunması tüm Bingöl halkı tarafından

isteniliyor”¹⁵ ifadeleri yer almaktadır. (Habere konu olan hastane, 2017 yılı başlarına kadar faal olarak kullanılan Bingöl Devlet Hastanesi binasıdır.)

2.1.2. “Hastane İçin İmza Kampanyası” (2016)

2016 yılına gelindiğinde yerel basında yine hastane yapımının konu edildiği görülmektedir. Çabakçur Gazetesi’nde “Hastane için imza kampanyası” başlığıyla yayımlanan haber “Kamuoyunda ‘bitmeyen hastane’ olarak anılan Bingöl Devlet Hastanesi Ek Binası için imza kampanyası başlatıldı” spotuyla yer almaktadır. Haber içeriği şu şekildedir: “Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığınca ihalesi yapıp 12 Nisan 2010 yılında yapımına başlanan ancak 6 yıldır tamamlanmayan Bingöl Devlet Hastanesi ek bina inşaatı için imza kampanyası başlatıldı.

Change.org sitesinde yer alan imza kampanyası için başlatılan imza kampanyasına vatandaşlar sosyal medyada ilgi gösteriyor. Yapılan imza kampanyasının metni ise şöyle:

“Bingöl, Söz Verilen Ek Hastane Binasını İstiyor. Bingöl Devlet Hastanesi ek binası inşaatı tam 6 yıldır tamamlanmadı. Hastalar, çevre illere sevk edilerek sağlık sürgünü yaşadı. Devletin tüm resmi makamları bitecek sözü vermesine rağmen 6 yıldır tamamlanmadı. Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığınca ihalesi yapıp 12 Nisan 2010 yılında yapımına başlanan ve 7 bloktan oluşan 200 yataklı Devlet Hastanesi, 2013 yılında tamamlanıp teslim edilmesi gerekiyordu. 32 milyon 905 bin TL bedelle “Ensarioğlu İnşaat Taahhüt Ticaret A.Ş”nin ihalesini aldığı Bingöl Devlet Hastanesi, sözleşme gereği 25 Haziran 2013’te teslim edilmesi gerekirken, hala teslim edilmedi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın geçtiğimiz yıl 7 Haziran seçimleri öncesinde az kaldı dediği, dönemin Başbakan’ı Ahmet Davutoğlu geçtiğimiz yıl Ağustos ayında bitecek dediği, bitmeyince 3-4 ay sonra bitecek dediği, Bingöl Milletvekili Enver Fehmioğlu’nun geçtiğimiz yıl Mayıs ayında teslim edilecek dediği, Bingöl Valisi Yavuz Selim Köşger’in geçtiğimiz yıl Kasım’da bitecek dediği hastane inşaatı hala devam ediyor. Meclise verilen soru önergesine Sağlık Bakanlığınca verilen yanıtta ise geçtiğimiz yıl Mayıs ayına kadar süre verildiği ve bitirileceği belirtilmişti.”¹⁶

2.1.3. “Bitmeyen hastaneye tepki” (2016)

Aynı yıl içinde hastane yapımının konu alındığı haberlerden biri ise “Bitmeyen hastaneye tepki” başlığı altında yayımlanmıştır. “CHP İl Başkanı Ba-

15 Bingöl Gazetesi, Sayı: 10291, 11 Ekim 1996 Cuma, s. 1.

16 <http://www.capakcurgazetesi.com.tr/hastane-icin-imza-kampanyasi-11615/>Erişim Tarihi: 16.07.2017.

zancir, 'Hastane ek binası çileye dönüştü. Ne zaman bitirileceğini öğrenmek istiyoruz' dedi" spotuyla verilen haberin içeriğinde şu ifadeler yer almaktadır: "6 yıldır bitirilemeyen Devlet Hastanesi ek binası hakkında CHP İl Başkanı Ahmet Bazancir basın notu paylaştı. Vekillerin verdikleri sözü yerine getirmediğini söyleyen Bazancir şunları söyledi: 2010 yılında yapımına başlanan sözleşme gereği 25 Haziran 2013'te bitirilmesi gereken Bingöl Devlet Hastanesi ek binası ile beraber başlayan Malatya, Muş Devlet Hastanesi ve bunlarla beraber aynı günde ihalesi olan birçok ilimizdeki hastaneler bitirilip hizmete açılmıştır. Bu hastanelerinin yapıldığı illerin birçoğunda birden fazla hastane olmasına rağmen biz halen mevcut çalışma şartları fiziki kapasitesi yetersiz hastanede yürütülen sağlık ihtiyaçlarımızı karşılamaya çalışmak için Diyarbakır, Erzurum, Malatya ve Elazığ'a gitmek zorundayız. Çözüm bulmak için gittiğimiz Bingöl Devlet Hastanesi'nde birçok tahlilin yapılamadığı için hastalıklara teşhis dahi konulamamakta. Sağlık alanında ciddi sıkıntılar çeken Bingöl halkı artık devlet hastanesinin bir an evvel bitirilip hizmete açılmasını dört gözle beklerken bina bir türlü açılmıyor. Vatandaşların sağlık koşullarından dolayı çevre illere gittikleri için şikayetçi olduklarını ve Bingöl halkının yıllardır bitirilmeyen Bingöl Devlet Hastanesi ek binasının bir çileye dönüştüğü ve bu çilenin ne zaman bitirileceğini öğrenmek istediklerini biliyoruz. Bingöl Devlet Hastanesi'ni, AKP Milletvekili Galip Ensarioğlu inşaat firmasının yıllarca ardi ardına aldığı uzatmalara göz yuman milletvekillerimize sormak lazım. Dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu ve Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan da Bingöl'de yaptığı konuşmalarında kısa süreler vererek bitirileceğini söylediler. Biz CHP olarak diyoruz ki; Vekillerimizin verdikleri sözlerin hiçbirini yerine getirilmedi. Bitmeyen şehirlerarası yol, bitmeyen hastane çilesi, bitmeyen mezarlık altyapı çilesi, bitmeyen köy yolları çilesi ve Kültür Mahallesi'ndeki kentsel dönüşüm gibi önemli sorunlar. Ne hükmetse yüklenici ve zarar eden firmaların hepsi Bingöl'de. Bunları koruyanlar kim? Bu yaşananları Bingöl'deki vatandaşlarımızın takdirine bırakıyorum. Yetkililerimizin de artık bu konuda kör ve sağır olmamaları lazım. CHP olarak yolsuzlukların, haksızlıkların takipçisi olduğumuzu herkesin bilmesini isteriz."¹⁷

Devlet Hastanesi binasının yapım aşamasında yaşanan sorunlara dair haber, 21 yıl önce yayımlanmıştır. O dönemin gazetelerinde, henüz yapım aşamasında olduğu için 'yeni' olarak nitelendirilen hastane binası, 2017 yılı başlarına kadar faal durumda kalmıştır.

Bingöl Gazetesi'nin 1996 yılındaki "Devlet Hastanesi Bitmeyen Masal" başlıklı haberinde, dönemin 'yeni' olmaya namzet, inşası süren devlet hasta-

¹⁷ Bingöl Gazetesi, Sayı: 15361, 31 Ağustos 2016 Çarşamba, s. 1.

nesinin henüz tamamlanmamasından dolayı endişeli olan halkın hastanenin tamamlanarak faaliyete geçirilmesi yönündeki talepleri dile getirilirken, 200 yataklı olacak hastanenin tamamlanması için gerekli çabanın sarf edilmesinin beklendiği yönünde ifadeler yer verilmektedir. Haberde ayrıca, hastanenin faaliyete geçirilmesi için yetkililerin çaba harcaması ve Sağlık Bakanlığı'nın ilgisi hususunda halkın beklentileri de dile getirilmektedir.

2016 yılında Çabakçur Gazetesi'nde yer alan "*Hastane için imza kampanyası*" başlıklı haberde, yine hastane konusunun gündemde olduğu görülmektedir. Bingöl Devlet Hastanesi binasının tamamlanması için imza kampanyası başlatıldığı spottan verildiği haberde, 2010 yılında inşasına başlanan 200 yataklı Devlet Hastanesi ek binasının 6 yıldır tamamlanmadığına dikkat çekilmektedir. Haberde, hastane binasının 2013'de teslim edilmesi gerekirken halen teslim edilmediğine ve bitirilmesine yönelik yetkililerin verdiği sözlerin yerine getirilmediği belirtilmektedir. Bingöl Gazetesi'nin "*Bitmeyen hastaneye tepki*" haberinde de hastane binasının 6 yıldır tamamlanamadığı, bu nedenle vatandaşların sıkıntılar yaşadığı belirtilerek yetkililerin verdiği sözlerin yerine getirmemesinden duyulan rahatsızlık ifade edilmektedir.

Geçen 20 yıllık süre zarfında tek değişen husus hastane binalarının farklı dönemlerde inşa edilen ayrı yapılar olması iken, değişmeyen husus ise hastanenin bitirilmediğinden duyulan rahatsızlıkların yerel basında haber konusu olarak yerini almasıdır.

2.2. Doktor Yetersizliği İle İlgili Benzer Haberler

2.2.1. "Bingöl'e tek cerrah yeterli gelmiyor" (1993)

Yaklaşık 24 yıl önce yayınlanan haberde, kentteki hastane ve doktor yetersizliği konusu ele alınmaktadır. Dönemin Bingöl Devlet Hastanesi binasının kapasite açısından yetersiz olduğuna ve birçok branşta doktor yetersizliğine vurgu yapılarak sağlık alanında yaşanan sorunlara dikkat çekilen "*Bingöl'e tek cerrah yeterli gelmiyor*" başlıklı haberde, "*Bingöl Devlet Hastanesi kapasite açısından çok yetersiz. Bu hastanede yeterli hizmet üretilmiyor. Ayrıca, bazı branşlarda hiç doktor olmaz iken bazı branşlarda ise doktorlar yetersizdir. Bingöl Devlet Hastanesi'nde 2 cerrah var. Doktorun biri izinde olduğu için tek başına mücadele veren Opr. Dr. B. Hüseyin Keskin bir yanda idari işlere koşarken öte yanda ameliyatı gerekli hastalarla ilgileniyor. Olayların arka arkaya geliştiği ve günde 5 veya 10 yaralının taşındığı Bingöl Devlet Hastanesi'nde 1 tek cerrah fil bile olsa işlere yetişememektedir. Bingöl, Olağanüstü Hal'in uygulandığı ve sık sık olayların meydana geldiği bir ildir. Devlet Hastanesi'nin cerrah sayısı artırılmalıdır. Bunun için gerekirse Bölge Valiliği devreye girmeli-*

dir. Ayrıca 3 yıldır Bingöl Devlet Hastanesi'ne Bevliye doktorları atanmaktadır. Ancak ne hikmet ise atanan doktorlar işleri kılıfına uydurarak gelmemekteler. Bu önemli konuya çözüm bulunmalıdır"¹⁸ ifadeleri yer almaktadır.

2.2.2. “Doktor sıkıntısı mağdur ediyor” (2014)

2014 yılında benzer konuların işlendiği “Doktor sıkıntısı mağdur ediyor” başlıklı haber, “Bingöl Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi'nde, 3 kadın doğum uzmanı, 3 çocuk hastalıkları uzmanı görev yapıyor. Koca hastanede baş gösteren doktor sıkıntısı, hastaları mağdur ediyor. Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Polikliniklerinde yaşanan doktor sıkıntısı, halkın tepkine neden oldu. 6 kadın doğum polikliniği bulunan hastanede sadece 2 doktor poliklinik görevini üstleniyor. Gün içerisinde yüzlerce hasta poliklinikler önünde uzun kuyruklar oluştururken, doktorlar mesai bitimine kadar yoğun bir şekilde çalışıyor. Öte yandan; 1 kadın doğum uzmanı ise Acil Servis'te görev alıyor.

Yüzlerce Hastaya Bakıyorlar

Polikliniklerde görev yapan iki doktor, bir günde yüzlerce hastayı muayene etmek zorunda kalıyor. Gün içerisinde hastaneye tedavi olmak için giden hastalar, poliklinikler önünde saatlerce beklemek zorunda kalırken, nüfusu 260 bini geçen bir ilde sağlık alanındaki bu tablo tepkilere neden oluyor. Yeteri sayıda doktor olmadığından dolayı tedavi olamadıklarını belirten hastalar, yetkililere çağrıda bulunarak, sorunun çözülmesini istedi. Saatlerce doktor kapısında beklemek zorunda kaldıklarını ifade eden bir hasta yakını: “Solhan'da kadın doğum uzmanı ve çocuk hastalıkları doktoru yok. Sabah saatlerinde Bingöl'deki hastaneye geldik burada da saatlerce sırada bekliyoruz” dedi.

Merkez ve ilçelere bağlı köylerden gelen vatandaşlar ise, çoğu zaman muayene olamadan geri dönmek zorunda kaldıklarını söyledi. Doktor eksikliğine sitem eden vatandaşlar: “Sağlık hizmeti için geliyoruz. Koca hastanede sadece iki doktor poliklinikte görev yapıyor. Saatlerce burada sırada beklemek zorunda kalıyoruz ki gün içerisinde sıra gelmediği zamanlar bile oluyor” şeklinde sitem ettiler"¹⁹ şeklinde yayımlanmıştır.

2.3.Araç Satışları İle İlgili Benzer Haberler

2.3.1. “Ana caddeyi oto teşhir reyonu olarak kullanıyorlar...” (1998)

1998 yılında yayımlanan “Ana caddeyi oto teşhir reyonu olarak kullanıyorlar... İşyeri sahipleri: Yetkililer galericilere ortak mı?” başlıklı haberde şehirde yaşanan araç park yeri sorununa vurgu yapılmaktadır. Haber içeriğinde

18 Bingöl Gazetesi, Sayı: 9439, 12 Ağustos 1993 Perşembe, s.1.

19 Bingöl Gazetesi, Sayı: 14812, 14 Kasım 2014 Cuma, s.1.

“Ana caddeleri oto teşhir reyonu gibi kullanan galericilere işyeri sahiplerinin tepkisi sertleşti. Şehir merkezinde caddeyi işgal eden “satılık” tabelalı araçlara müdahale edilmemesine şaşırان işyeri sahipleri, “Yetkililer galericilere ortak mı? Ana cadde, teşhir reyonu olarak kullanılır mı? Bu kadar sorumsuzluk görüşmüş şey değil. Ana caddeler araç park alanı olarak kullanılıyor, iş yapmamız engelleniyor. Bize verdikleri zararın dışında şehrin araç trafiği ve yaya trafiğini tıkıyorlar. Bu durumun hiç kimseye faydası yok ancak sorumlular bunu göremiyorlar ki! Genç Caddesi, Kültür ve İnönü caddelerinde gün boyu park eden araçlar hem trafiği tıkıyorlar hem ticaretimizi engelliyorlar. Bu durum yıllardır böyle. 50-60 araç park edecek diye bir şehrin trafiği ve ticari hayatı felce uğratılmaz ki! Bu nasıl zihniyet? Yetti artık, herkes sorumluluğunu bilsin!” diye sert tepki gösterdiler. Şehirde araç park sıkıntısının farkında olduklarını belirten işyeri sahipleri, ana caddelere özellikle trafiğin akışını engelleyen alanlarda park yasağının zor bir iş olmadığını da belirttiler”²⁰ ifadeleri dikkat çekmektedir.

2.3.2. “Oto galeri olarak kullanılıyor” (2016)

2016 yılına ait “Oto galeri olarak kullanılıyor” başlıklı haber yaklaşık 20 yıl önceki haberle neredeyse birebir örtüşmektedir. “Aracını satmak isteyenler çarşı merkezini kullanıyor” spotuyla yayımlanan haberde “Büyük bir park sorununun olduğu şehir merkezinde boş bulunan bütün yerler otopark alanı olarak kullanılıyor. Bu da yetmezmiş gibi vatandaşlar şehrin en işlek caddelerini oto galeri olarak kullanıyor. Araçların camlarına Satılık dövizleri yapıştıran vatandaşlar, günler bazen aylarca araçları caddelere park edip satılana kadar park halinde bırakıyor. Bu durum şehrin trafik sorununu arttırıyor. Ayrıca kaldırım geçişlerine park eden araçlardan dolayı özellikle bebek arabalı ebeveynler kaldırım yerine yolu kullanıyor. Bu da can güvenliği için tehlike oluşturuyor. Trafik Şube Personelinin yanı sıra Belediye’nin Zabıta ekipleri de oluşan bu durumlara karşı yetkilendirilip, kuralları ihlal eden sürücülere karşı uyarı ve ardından ceza işlem uygulayıp, tabela veya bilgilendirici çalışmalar hazırlamalıdır”²¹ ifadelerine yer verilmektedir.

2.4. Çevre Kirliliği İle İlgili Benzer Haberler

2.4.1. “Bingöl’de çevre kirliliğine dikkat edilmiyor” (1993)

Yerel basında 1993 yılında çıkan “Bingöl’de çevre kirliliğine dikkat edilmiyor” başlıklı haber “İlimizde çevre kirliliği bilinci yerleşmemiştir. Vatandaşlarımız rastgele yerlere ellerindeki çöp ve izmaritleri atarak çevreyi kirletmektedirler.

20 Bingöl Gazetesi, Sayı: 10911, 27 Kasım 1998 Cuma, s.1.

21 Bingöl Gazetesi, Sayı: 15380, 29 Eylül 2016 Perşembe, s.1.

Şehir merkezinde her sabah yollar süpürüldüğü halde öğle saatlerine doğru yollarımız izmarit ve kağıt ile poşet birikintileriyle doluyor. Her kişi evinden, işyerinden ve çevresinden sorumlu olduğunu bilmelidir. Bu şuur ve düşünceyle hareket eden insan çevresini kirletmez ve doğaya zarar vermez”²² şeklinde yayımlanmıştır.

2.4.2. “Moloz ve çöpler mahalleye dökülüyor” (2016)

2016 yılında “Moloz ve çöpler mahalleye dökülüyor” başlığıyla verilen haberde çevre kirliliğine dikkat çekilmektedir. Haberde “Saray Mahallesi’nde çöp ve molozlar Gayt Tepesi’ne dökülüyor. Bölgede yaşayan vatandaşlar etraftaki koku ve harfiyat nedeniyle şikâyetçi” spotu altında verilen metinde şu ifadeler yer almaktadır: “Saray Mahallesi Selim Atalay Camii mevkii Gayt Tepesi bölgesi sakinleri bina yıkıntılarının oluşturulduğu alanın çöplüğe dönmesine tepki gösterdi. Mahalleli aylardır çöp, moloz ve toz içinde yaşıyor. Mahalle sakinleri, çöplük haline gelen alandan yükselen kötü kokuların çevreye yayıldığını, iş makineleri ile bina harfiyatlarının mahalleye döküldüğünü söyledi. Belediyenin ilgilenmediğini söyleyen vatandaşlar “Halk buradan şikâyetçi. Kötü kokular çevreye yayılıyor, sağlığımızı tehdit ediyor. Dökülen harfiyatın ve çöpün temizlenmesini istiyoruz.”²³

2.5. Başiboş Hayvanlar İle İlgili Benzer Haberler

2.5.1. “Başiboş gezen hayvanlar konusunda bir çözüm getirilemedi” (1983)

Şehirdeki başiboş hayvan sorunu, uzun yıllar geçmesine rağmen Bingöl basınında yer alan haberlerin ilk sıralarındaki yerini koruduğu görülmektedir. 1983 yılında şehirdeki başiboş hayvan sorununun ele alındığı haber, “Başiboş gezen hayvanlar konusunda bir çözüm getirilemedi” başlığıyla yer almaktadır.

12 Eylül 1980 İhtilali sonrasında darbe yıllarının hüküm sürdüğü bir döneme denk gelmesi hasebiyle haberde dikkat çeken unsur, Sıkı Yönetim Komutanlığı’nın başiboş hayvanlar sorununa karşı askeri emirleri olmasına rağmen sorunun önünün alınmadığı dikkat çekmektedir.

Haber metni şöyle: “Şehir merkezinde ve mahalle aralarında başiboş gezen hayvanlar bir yanda şehrin güzelliğini bozarken, öte yanda cadde kenarlarına ve mahallelerde yeni dikilen genç fidanları kemirerek büyük zarara yol açmaktadır. Başiboş gezen hayvanlar konusunda Sıkı Yönetim Komutanlığı’nın emirleri olmasına rağmen bazı vurdumduymaz vatandaşlar halen hayvanlarına

22 Bingöl Gazetesi, Sayı: 9455, 31 Ağustos 1993 Salı, s.1.

23 Bingöl Gazetesi, Sayı: 15425, 21 Kasım 2016 Pazartesi, s.1.

sahiplik yapmamaktadır. Örneğin; Kültür Mahallesi'nde gündüz ve gece eşek, inek ve hatta başıboş keçiler dolaşüyor. Bu hayvanlar kapı önünde dikili tüm ağaçları kemirerek kurumasına neden olmaktadır. Kültür Mahallesi Üç Katlı Konutlar Emirhan Sokak'ta dikili bulunan ağaçları tümü başıboş hayvanlar tarafından kemirilmiş adeta kasıtlı soyulmuş kerestelik malzemeye dönüştürülmüştü. Belediyemizin bu hususta daha ciddi önlem alması gerekmektedir. Aksi halde her yıl ağaç dikimi için yapılan masraf ve emekler beyhude yere harcanmış olacaktır.”²⁴

2.5.2. “Şehir içindeki başıboş hayvanlar bıktırdı” (1996)

1996 yılına ait “Şehir içindeki başıboş hayvanlar bıktırdı” başlıklı haberde “Bingöl'de artık bir kötülük abidesi haline gelen başıboş inek sorunu gün geçtikçe rahatsızlık veriyor. Çöplükleri dağıtan, manav ve sebze satış dükkanlarının önünü karıştırıp esnafı ve şehir sakinlerini bezdiren başıboş ineklere bu kez tosun ve başıboş eşekler de eklendiler. Bingöllüler diyorlar ki: Başıboş ineklerin süt için beslendiğine aklımız eriyor. Ama başıboş tosun, öküz ve eşekler neyin nesidir? Sonbahar aylarında yaylalardan ve köylerden dönen göçer, gezginlerin evlerini taşıdıkları eşekleri Bingöl sokaklarına salmaları yüzkarası bir olaydır. Bu soruna belediye el atmalıdır”²⁵ ifadelerine yer verilmektedir.

2.5.3. “Başıboş hayvanlar tehlike saçıyor” (2015)

2015 yılında yerel basına konu olan “Başıboş hayvanlar tehlike saçıyor” başlıklı haber, aradan yaklaşık 33 yıl geçmesine rağmen sorunun güncelliğini koruduğunu göstermektedir.

Haberde “Gün boyu sokaklarda cirit atan başıboş hayvanlar, trafiği tehlikeye düşürdükleri gibi, çevreye de büyük zarar veriyor” spotuyla verilen haberde “Kent içinde başıboş dolaşan hayvanlar tehlike saçıyor. Yaz aylarında sahipsiz kalan ve kent içinde başıboş dolaşan hayvanlar tehlike saçarken, belediye tarafından yapılan yeşillendirme çalışmalarına da zarar veriyor. Bingöl'de trafiğin en işlek yerlerinden olan Üniversite Kavşağı üzerinde trafiği etkileyen başıboş inekler çevredeki vatandaşların tepkisine de neden oldu. Şehirde çirkin bir manzara yaratan ve çevredeki vatandaşların tepkisine neden olan başıboş inekler, yeşillendirme yapılan alanlara da zarar veriyor. Kaldırım ve refüjlerdeki ağaçlara da zarar veren inekler, trafikte seyir olan vatandaşlarında tepkisine sebep oluyor. Hayvan sahipleri ve belediyenin duyarsızlığından şikâyet eden sürücüler, “Hayvan sahiplerince başıboş olarak dışarı salınan hayvanlar biz sürücülerin hayatını tehlikeye sokuyor. Bununla birlikte

24 Bingöl Gazetesi, Sayı: 4815, 30 Aralık 1983 Cuma, s. 1.

25 Bingöl Gazetesi, Sayı: 10291, 11 Ekim 1996 Cuma, s.1.

belediyenin peyzaj çalışmaları kapsamında yapılan yeşillendirmelere de zarar veriyor. Hayvan sahiplerinin bu konuda daha duyarlı olmasını, belediyenin de bu konuda taviz vermeyip gerekli uyarıları ve cezai yaptırımları yapmasını istiyoruz” şeklinde tepkilerini dile getirdiler”²⁶ ifadeleri yer almaktadır.

Sıkı Yönetim döneminden 2015 yılına kadar başıboş hayvan sorununun ele alındığı, başıboş hayvanların çevreye verdiği zararlar, bu konuda duyulan rahatsızlık ve sorunun çözümüne yönelik gerekli yaptırımların uygulanma taleplerini içeren haberler ile gazete sayfalarında konu gündeme getirilmektedir.

2.6. Kaldırım İşgalleri İle İlgili Benzer Haberler

2.6.1. “Sandalyasını kapan yolun ortasında oturuyor” (1987)

Yerel basındaki haberlerden en dikkat çekenleri arasında kaldırımlarda vatandaşların yürümesini engelleyen sandalye ve masaların yanı sıra kaldırımlarda bazı işyerlerinin eşyalarının bulunması sorunu da gazetelerdeki güncelliğini korumaktadır.

30 yıl önce gazetede yayımlanan “Şehirde düzen yok... Sandalyasını kapan yolun ortasında oturuyor” başlıklı haberde, kaldırım işgalleri sorunu ele alınmaktadır.

1987 yılında yayımlanan haberde “Bingöl’de çok kötü bir alışkanlık var. Yıllardır süregelen bu düzensizlik sonucu herkes Bingöllülere gülüyor. Bingöl’de her türlü satıcılar malları işyerlerinin önünde sergiliyor ve satıyorlar. Kaldırımlar işgal ediliyor. Yayalar yol ortasında yürüyorlar. Ayrıca kahvehane önleri bir curcuna; sandalya ve kürsüyü alan kaldırımda, hatta yolun ortasında oturuyor. Aileler geçemiyor, araçlar saatlerce korna çalıp yol istemektedir. Bazı araçların sürücüleri ve yayalar trafik polislerinden yardım isteyerek geçebilmekteler. Belediye bu düzensizliğe bir son verilmeli ve İl Trafik düzenin sağlanması için Trafik Teşkilatına yardımcı olmalıdır. Akıselim Bingöllüler bu hususun çözümlenmesini hasseten istemekteler”²⁷ ifadelerine yer verilmektedir.

2.6.2. Kaldırımlarda yaya yolu yok (2014)

2014 yılında basında yer alan “Kaldırımlarda yaya yolu yok” başlıklı haberin de, 1987 yılında yayımlanan haberle aynı içeriğe sahip olması dikkat çekmektedir. “Şehir merkezinde kaldırımlar ve yollar esnafın işgali altında, yayalar yürüyecek yer bulamıyor” spotuyla yayımlanan haber ise şöyle: “Ya-

26 <http://www.bingolsurmanset.com/haber-baslbos-hayvanlar-tehlike-sacliyor-6112.html/>
Erişim Tarihi: 14.07.2017.

27 Bingöl Gazetesi, Sayı: 6806, 21 Temmuz 1987 Salı, s.1.

yalara ait olması gereken kaldırımlar işgal altında. Otomobillerin park ettiği, restoranların, çay ocaklarının masa sandalye attığı, mağazaların giysilerini sergilediği kaldırımlarda yayalara yürüyecek yol yok. Şehir merkezinde hemen her cadde üzerinde kimi iş yerleri eşyalarını ve kürsülerini cadde ortasına bırakıp yolu kapatıyor. Esnaf tarafından kapatılan kaldırımlar yayaların geçişini engellerken, buda yetmezmiş gibi araç parklarının engellenmesi için yollara atılan eşyalar halka yürüyecek yol bırakmıyor. İlkbaharın gelmesi ile birlikte Bingöl'de Cadde ve sokaklardaki çay ocaklarının önündeki kaldırımlarda oturan insanlar, yayaların haklarını gasp ettikleri gibi, şehre uygun olmayan bir görüntü verdikleri için halkın tepkisini çekiyor. Otomobillerin otopark haline dönüştürdüğü kaldırımlar, kimi zaman da işyerleri tarafından, kendi alanıymış gibi ürün sergileme amaçlı kullanılıyor. Zaten dar olan kaldırımlarda işgaller nedeniyle yayaların yürümesi neredeyse olanaksız. Kaldırım işgali görüntülerine kentlinin hemen her cadde ve sokağında rastlamak mümkün. Vatanadaşlar ise "Artık bu eziyet bitsin" diyor. Çay ocaklarının ve restoranların masa ve sandalyelerinin yanı sıra işyerlerinin sergi alanı olarak kullanıldığı kaldırımlarda yayalar yürüyecek yol bulamamaktan şikâyetçi. Kaldırım işgalinin sadece cezai yaptırım ile çözülemeyeceği, esnafında duyarlılık göstermesi gerektiği belirtiliyor."²⁸

2.7. Bozuk Yollar İle İlgili Benzer Haberler

2.7.1. "Yollar çukur tarlası" (1983)

Yerel gazetelerin kentlinin sorunlarına yönelik haberlerinin ilk sıralarında yer alan Bingöl'deki bir diğer konu ise yolların durumundan duyulan şikâyetleri içermektedir.

1983 yılında "Bingöl şehiriçi yollarında çukur sayısı artıyor" başlıklı haber manşetten yayımlanmaktadır. Haberde, Bingöl'deki yolların adeta köstebek tarlasına döndüğüne vurgu yapılarak "Adı asfalt, sanı stabilizeleden beter olan Bingöl yollarının çukurları son günlerde derinleşti. Ve sayıları artmaya başladı. Şehiriçi ve şehirdışı yollarında yapılan geçici onarım çalışmalarıyla çukurlara kum ve toprak konmuştu. Daha evvel yapılan bu çalışma yağmur yağışlarıyla boşa çıktı. Şu anda Bingöl yolları adeta köstebek yuvalarını andırmaktadır. Yapım, onarım ve tamirat çalışmaları yönünden bu yıl geç kaldığımız muhakkaktır. Bunun baş nedeni yağış deniliyorsa bile, kuruluşlarda bir suskunluk olduğu gerçeği de gözden uzak tutulamaz. Düzağaç mevkiinde kurulan plent denilen makine ile yol çukurlarına doldurulacak asfalt üretilebilindiği halde halen yol boyu çukurlara kum ve toprak doldurulmaktadır. Bu tesisin amacı,

28 <http://www.bingolgazetesi.com.tr/haber-arsiv-74634.html>/Erişim Tarihi: 14.07.2017.

anında sıcak beton asfalt denilen malzemeyi üretilip sıcaklığı sıcaklığına kullanılmaktadır²⁹ ifadelerine yer verilmektedir.

2.7.2. “Asfalt çukurları onarımında gelişme yok” (1993)

1993 yılına ait bir gazete sayfasında “Asfalt çukurları onarımında gelişme yok” başlığıyla verilen haberde, özellikle şehirdeki yolların kötü durumuna dikkat çekilmektedir. Haberde “Bingöl sürücüsü ve yaya vatandaşı bile çileden çıkan asfalt yol çukurlarının onarımında beklenen gelişme yok³⁰” denilmektedir.

2.7.3. “Yollar çukur tarlası” (2013)

Geçen yıllara rağmen yerel basındaki haberlerde yolların durumunu konu alan ve 20-30 yıl öncesini hatırlatan tarzda benzer haberler güncelliğini sürdürmektedir.

2013 yılına ait “Yollar çukur tarlası” başlığının altında “Karlar eriyince meydana çıkan çukurlar, sürücülere zor anlar yaşatırken araçlarda maddi zarara neden oluyor” spotuyla verilen haber şu şekilde: “Altyapı çalışmalarının ardından düzenlenmeyen bazı caddelerdeki çukurlar araç sürücülerine zor anlar yaşatıyor. Şehrin birçok caddesi patates tarlasına dönerken, araçların giremediği Kültür Mahallesi’nde çukurların onarılmasını isteyen araç sürücüler, derin çukurlardan dolayı büyük sıkıntılar yaşadıklarını ve araçlarının çukurlardan dolayı büyük zarar gördüğünü dile getirdiler. Karların erimesiyle adeta tuzak gibi ortaya çıkan çukurlar için çözüm bulunması istenirken, diğer mevkilerde de çukurların onarımı için gerekli çalışmaların başlatılması istendi. Araçlarının büyük zarar gördüğünü, kişisel zararın ötesinde bunun bir milli servet olduğunu belirten sürücüler, yetkililerin küçük maliyetlerle bu zararı durdurabileceği konusunda görüş bildirdi. Ayrıca karla kapanan kaldırımlarda yürümeye imkan olmadığına dikkat çeken vatandaş, özellikle okula giden çocuklarının büyük risk altında olduğunu belirtti.”³¹

2.8. Bingölspor İle İlgili Benzer Haberler

2.8.1. “Birlikspor’a çözüm arayışı” (1993)

Bingöl yerel basınında Bingölspor da zaman zaman maddi alanda yaşadığı sıkıntılar hususunda gündeme gelen haber konuları arasında yer almaktadır.

29 Bingöl Gazetesi, Sayı: 4637, 30 Mayıs 1983 Pazartesi, s.1.

30 Bingöl Gazetesi, Sayı: 9402, 30 Haziran 1993 Çarşamba, s.1.

31 Bingöl Gazetesi, Sayı: 14231, 21 Ocak 2013 Pazartesi, s.1.

1993 yılına ait “Birlikspor’a çözüm arayışı... Vali Sarı kolları sıvadı” başlığıyla verilen haberde o dönem Bingöl Birlikspor ismi ile futbolda Bingöl’ü temsil eden kulübün içine düştüğü maddi sıkıntıya ve bunun çözümüne dair konular ele alınmaktadır. Haberde “*Bingöl Birlikspor kulübünün içine düştüğü çıkmazdan kurtarılması için çözüm aranıyor. Vali SARI başkanlığında bugün saat 16:00’da bir toplantı yapılacağı açıklandı. Bingöl ilini spor alanında temsil eden ve ligin başlarında iyi bir çizgide yoluna devam ederken içine düştüğü mali çıkmazı bir türlü atlatamayan Birlikspor kulübünün, takıma sahip çıkılmadığı için son haftalarda üst üste yenilgiler alması Bingöllü sporseverleri oldukça üzdü. Bu kötü gidişatı gören Valimiz Abdülkadir SARI olaya müdahale etmeye karar verdi. Birlikspor bu raddeye gelmemeliydi. Takımı bu duruma düşürenlerin Bingölspor severlere vermesi gereken bir cevap ve sorumluluk anlayışı olmalıdır. Bu yıl iyi bir iskeletle oluşturulan takımın içine düştüğü çıkmazdan çıkabilmesi için her Bingöllünün çaba ve gayreti olmalıdır. Bu anlayışla Valimizin başlattığı çözüm arayışına destek verilmelidir*”³² ifadelerine yer verilmektedir.

2.8.2. “B. Bingölspor kongreye gidiyor” (2013)

Yaklaşık 20 yıl sonra yine Bingölspor’un maddi sıkıntılarının konu edildiği bir haber yayınlanmaktadır. Gazetenin spor sayfasında yayımlanan “*B. Bingölspor kongreye gidiyor*” başlıklı haberde, Belediye Bingölspor olarak ligde mücadele eden kulübün ekonomik sıkıntılar içerisinde ligde aldığı kötü sonuçlara son verebilmek için olağanüstü kongreye gideceği belirtilmektedir. Haber, “*Belediye Bingölspor Ligde oynadığı 4 maçta da mağlubiyet alınca, yönetimi Olağanüstü Kongre kararı aldı. B. Bingölspor’un oyuncularını ekonomik sıkıntılar nedeniyle 2013-2014 futbol sezonu öncesi takımı terk etmiş ve geçtiğimiz yıl 2. Lige çıkma mücadelesi veren takım dağılmıştı. TFF’ye olan lisans borcu nedeniyle sezona istediği transferleri yapamayan B.Bingölspor, geçtiğimiz aylarda kongreye gitmiş ve takımın yönetimine talip çıkmamıştı. Kongre Divan Başkanı Muammer Çolakoğlu, kulübün kapanmaması için yönetimi üstlenmiş ve lige katılma kararı almıştı. Kulübün kapanmaması için alt yapıdaki futbolcularla maçlara çıkan B. Bingölspor, grupta oynadığı 4 maçta mağlup olunca seyirciler tarafından da yalnız bırakıldı. B. Bingölspor kendi evinde oynadığı maçlarda bile taraftar toplamazken, ligde son sırada yer alıyor. Av. Muammer Çolakoğlu başkanlığındaki B.Bingölspor yönetimi 3. Lig 1. Grup’ta mücadele eden Belediye Bingölspor profesyonel futbol takımının akıbetinin görüşülüp karara bağlanması için Olağanüstü Kongre’ye gitme kararı aldı.*

32 Bingöl Gazetesi, Sayı: 9528, 30 Kasım 1993 Sahı, s.1.

*B. Bingölspor'un Olağanüstü Kongresi 11 Ekim 2013 günü saat 15.00'de Vey-sel Belgin Gençlik Merkezi'nde yapılacak*³³ şeklinde yayınlanmaktadır.

Sonuç

Bingöl yerel basınında kentlin sorunlarının dile getirildiği haberlerin, 30 yıldan fazla zaman diliminde aynı niteliği ve içeriği taşıması, eski haberlerde ele alınan konuların günümüzdeki gazete sayfalarında benzer şekilde yer bulması, geçmişten günümüze haberlere konu olan sorunların güncelliğini koruduğunun bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu haberleri içeriğinde barındıran gazeteler, kentlin tarihine ışık tutacak önemli belgeler olarak gazete arşivlerinde muhafaza edilirken; Bingöl'ün geçmişte olduğu gibi günümüzde de gündemden düşmeyen, nesiller değişse bile konuları değişmeyen sorunlarını içeren haberler, 'gazetelerin üstlendiği toplumun gözü-kulağı olma vazifesinin' yerine getirildiğinin bir kanıtı olsa da sorunlara kalıcı çözümler bulunamadığı hususu ise haberlerin halen şehrin gündemindeki yerini genel olarak muhafaza etmelerinden anlaşılmaktadır.

Bingöl basınıının yerel ölçekte sorunları ele aldığı haberlere karşın, habere konu olan meselelerin benzerliğini koruması ve geçmiştekilerle birebir örtüşen haberler dikkat çekmektedir.

Yerel basındaki haberlerden yola çıkarak özellikle hastane konusunda gerek fiziki alan gerekse doktor yetersizliği konusunda yıllar önce yaşanan sıkıntıların günümüzde de benzer şekilde seyrettiği görülürken; yollardaki çukurlardan duyulan rahatsızlık, kaldırımlar işgallerine karşı yapılması talep edilen düzenlemeler ile başıboş hayvanlar ve çevre kirliliğinden duyulan rahatsızlıkların yanı sıra futbol liginde şehrin tek temsilcisi olan ve toplumun sosyal aktivitelerinde önemli bir yer sahibi olan Bingölspor'un geçmişte olduğu gibi yakın zamanda da maddi sıkıntılar ile karşı karşıya kaldığına dair haber içerikleri, Bingöl'ün çözüme kavuşturulmaya muhtaç ancak adeta kronikleşmiş duruma gelen sorunları hakkında da bilgiler sunmaktadır.

Kaynakça

- Altın, Hamza, *II. Meşrutiyet Devri Osmanlı Mizah Basını*, Grafiker Matbaacılık, Ankara 2014.
- Besen, Halûk, *Türkiye'de Gazetecilik, Gazeteler, Gazeteciler*, İnkılâp Yayınları, İstanbul 1997.
- Hohenberg, John, *Gazetecilik Mesleği*, Çev.: Filiz Ofluoğlu, Nebioğlu Yayınları, İstanbul 1963.

33 *Bingöl Gazetesi*, Sayı: 14439, 25 Eylül 2013 Çarşamba, s.8.

Oral, Fuat Süreyya, *Cumhuriyet Basın Tarihi 1923-1973*, Sanayii Nefise Matbaası, Ankara 1973.

Sabev, Orlin, *İbrahim Müteferrika ya da İlk Osmanlı Matbaa Serüveni*, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2006.

Şapolyo, Enver Behnan, *Türk Gazetecilik Tarihi ve Her Yönü İle Basın*, Güven Matbaası, Ankara 1971.

Tez, Zeki, *Kağıdın ve Matbaanın Kültürel Tarihi*, Doruk Yayınları, İstanbul 2007.

Tokmakçioğlu, Erdoğan, *Türk Basın Tarihi*, İsim Yayınları, Ankara 2011.

Topdemir, Hüseyin Gazi, *İbrahim Müteferrika ve Türk Matbaacılığı*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2002.

Yılmaz, Erol, *Bingöl Basın Tarihi (1948-2017)*, Bingöl Üniversitesi Tarih Bölümü Lisans Tezi, Bingöl 2017.

Gazete ve İnternet Siteleri

Bingöl Gazetesi

<http://www.bingolgazetesi.com.tr/>

<http://www.bingolsurmanset.com/>

<http://www.capakcurgazetesi.com.tr/>

BİNGÖL ARAŞTIRMALARI

DERGİSİ THE JOURNAL OF BINGOL STUDIES

Yıl 3, Sayı 2, Ocak 2017

ISSN: 1309-369X